

Sociālās iekļaušanas politikas koordinācijas komitejas sēdes

PROTOKOLS Nr.1

Rīgā,
Skolas ielā 28, 2.korpusa 3.stāva zālē

2013.gada 27.martā
plkst. 10.00

SĒDĒ PIEDALĀS:

Ingus Alliks, komitejas vadītājs, Labklājības ministrijas (turpmāk – LM) valsts sekretāra vietnieks

Evija Kūla, komitejas vadītāja vietniece, LM Sociālās iekļaušanas un sociālā darba politikas departamenta vecākā eksperte

Komitejas locekļi:

Inga Kalniņa, Kurzemes plānošanas reģiona administrācijas projektu vadītāja

Pēteris Leiškalns, Latvijas Darba devēju konfederācijas Sociālās drošības un veselības aizsardzības eksperts

Komitejas locekles Guntas Ančas, deleģētā pārstāve **Iveta Neimane**, Latvijas cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizācijas „Sustento” veselības politikas koordinatore

Daina Mūrmane – Umbraško, Veselības ministrijas Valsts sekretāra vietniecei stratēģiskās plānošanas un finanšu jautājumos

Komitejas locekles Evas Kričalo, deleģētā pārstāve **Sandra Segliņa**, Tieslietu ministrijas Stratēģijas departamenta vecākā referente

Ilze Slokenberga, Zemkopības ministrijas Starptautisko lietu un stratēģijas analīzes departamenta Stratēģijas analīzes nodaļas vadītāja vietniece

Silvija Šimfa, Latvijas Pašvaldību savienības padomniece veselības un sociālajos jautājumos

Viktors Veretjanovs, Centrālās statistikas pārvaldes Sociālās statistikas departamenta Ienākumu un dzīves apstākļu statistikas daļas vadītājs

Vaira Vucāne, Latvijas Bērnu fonda viceprezidente

Ieva Zeiferte, Zemgales plānošanas reģiona administrācijas Projektu vadītāja

Citi:

Kristīne Našeniece, Ārlietu ministrijas Eiropas Savienības Koordinācijas departamenta direktore

Pieaicinātie:

Daina Fromholde, LM Darba tirgus politikas departamenta vecākais eksperts ES darba tirgus jautājumos

Elīna Luca-Ratfeldere EM Enerģētikas departamenta Enerģijas tirgu, infrastruktūras un sadarbības koordinācijas nodaļas vadītāja

Dīns Merirands, Ekonomikas ministrijas (EM) Enerģētikas departamenta direktors

Ilze Zvīdriņa, LM Darba tirgus politikas departamenta direktora vietniece

SĒDĒ NEPIEDALĀS:

Elīna Ālere-Fogele, Krīzes centra „Skalbes” padomes locekle

Arvils Ašeradens, LM Parlamentārais sekretārs

Egīls Baldzēns, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības priekšsēdētāja vietnieks

Maruta Bubene, Sociālās integrācijas centra „Gaisma ceļā” Rīgas patversmes Sociālās rehabilitācijas nodaļas vadītāja

Sarmīte Driksna, Biedrības „Baltā māja” Sociālā atbalsta centra vadītāja

Ilva Drunka, Valsts policijas Galvenās Kārtības policijas pārvaldes Prevencijas pārvaldes Metodiskās vadības nodaļas inspektore

Kristīne Fomina, Ekonomikas ministrijas Būvniecības un mājokļu politikas departamenta Mājokļu politikas nodaļas juriskonsulte

Iveta Girucka, Satiksmes ministrijas Sauszemes transporta departamenta Autosatiksmes nodaļas vecākā referente

Valda Iljanova, Latgales plānošanas reģiona Attīstības un plānošanas nodaļas plānotāja

Ligita Kadžule, Latvijas Lauku sieviešu apvienības Salas novada lauksaimniecības konsultante

Ēriks Kraučs, Fonda „Roma” valdes priekšsēdētājs

Liesma Ose, Izglītības un zinātnes ministrijas Politikas iniciatīvu un attīstības departamenta direktora vietniece valsts valodas politikas jomā

Ineta Puriņa, Vidzemes plānošanas reģiona Projektu vadītāja

Liega Piešiņa, Kultūras ministrijas Kultūrpolitikas departamenta Nozaru politikas nodaļas pārvaldes vecākā referente

Aina Verze, Latvijas Pensionāru federācijas priekšsēdētāja

Ivars Zaļais, VSIA „Autotransporta direkcija” valdes loceklis, Sabiedriskā transporta plānošanas daļas vadītājs

Elita Zvaigzne, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Elektroniskās pārvaldes departamenta Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju politikas nodaļas vecākā konsultante

Sēdi protokolē:

Evija Kūla, komitejas vadītāja vietniece, LM Sociālās iekļaušanas un sociālā darba politikas departamenta vecākā eksperte

Darba kārtība:

1. Komitejas sēdes atklāšana un darba kārtības apstiprināšana.
2. Komitejas darba programmas 2013.gadam apstiprināšana.
3. Minimālās darba algas paaugstināšanas un nepaaugstināšanas riski un iespējas.
4. Elektroenerģijas iekšējā tirgus atvēršanas iespējamā ietekme uz mājāsaimniecībām – paveiktais un plānotais.
5. Citi jautājumi.

Sēdes norise:

1. Komitejas sēdes atklāšana un darba kārtības apstiprināšana.

(I.Alliks)

I.Alliks atklāj 2013.gada pirmo Sociālās iekļaušanas politikas koordinācijas komitejas (turpmāk - komiteja) sēdi. Sēdes darba kārtībā ierosina 2.jautājumu pārcelt pirms 5.darba kārtības punkta.

2. Minimālās darba algas paaugstināšanas un nepaaugstināšanas riski un iespējas.

(I.Zvīdriņa)

(I.Alliks, I.Neimane, I.Kalniņa, P.Leiškalns, K.Našeniece)

I.Zvīdriņa sniedz prezentāciju par minimālās darba algas noteikšanas un pārskatīšanas sistēmu (prezentācija pielikumā).

I.Alliks aicina komitejas locekļus izteikt viedokļus un uzsver, ka galvenais akcents liekams uz neapliekamā minimuma palielināšanu, lai ieguvēji būtu tieši zemo algu saņēmēji.

P.Leiškalns atturīgi vērtē minimālās darba algas paaugstināšanu, jo uzskata, ka nabadzības mazināšanai minimālā darba alga nav atbilstošākais instruments, bet gan atvieglojuma par apgādībā esošiem bērniem paaugstināšana. Jāatgriežas pie ģimenes valsts pabalsta diferenciacijas un jāvirzās uz vidējo ienākumu palielinājumu.

I.Neimane piekrīt par atvieglojuma par apgādībā esošiem bērniem paaugstināšanu un papildina par ES instrumentu pieejamības problēmām (štatu jautājums).

I.Alliks komentē, ka jautājums par ES instrumentu pieejamības problēmām ir attiecināms uz NVO finansēšanas mehānismu, un nav sasaistāms ar minimālās darba algas noteikšanas un pārskatīšanas sistēmu.

I.Kalniņa jautā, kādi ir minimālās darba algas paaugstināšanas riski.

I.Alliks atbild, ka, palielinot bruto darba algu līdz 300 latiem mēnesī, pastāv risks, ka liela daļa strādājošie mazkvalificētajās profesijās būs ārpus darba tirgus, jo darba devēji samazinās darba vietas un pieaugs aplokšņu algu apmērs.

I.Kalniņa papildus jautā, vai pēc pēdējās darba algas paaugstināšanas ir novērojami minētie riski un vai ir pieejama statistika par risku iespējamo ietekmi?

I.Zvīdriņa komentē, ka ir salīdzinoši grūti izvērtēt, vai krīzes ietekmē vai minimālās darba algas paaugstināšanas rezultātā, tomēr minētajā periodā būtiski kritās vakanču skaits 8. un 9. profesiju kategorijā, līdz ar to minētie riski piepildījās. Tomēr šos riskus precīzi kvantificēt nav iespējams.

K.Našeniece komentē, ka vairāk saklausīja par minimālās darba algas paaugstināšanas riskiem, tomēr vēlētos dzirdēt iespējas un ieguvumus? Vai ir zināms Finanšu ministrijas viedoklis?

I.Zvīdriņa atbild, ka ar Finanšu ministriju un Ekonomikas ministriju notiek regulāras diskusijas par minimālās darba algas paaugstināšanas jautājumu, tomēr būtisks ir produktivitātes jautājums. Valstij ieguvums no minimālās darba algas paaugstināšanas var būt tuvu nullei vai pat negatīvs, ja minimālā alga tiek pacelta par strauju un/vai par augstu.

Nolēma:

I.Alliks aicina iesniegt viedokļus un priekšlikumus rakstveidā, nosūtot uz e-pastu Evija.Kula@lm.gov.lv, kā arī LM nosūtīs šīs dienas prezentāciju.

3. Elektroenerģijas iekšējā tirgus atvēršanas iespējamā ietekme uz mājāsaimniecībām – paveiktais un plānotais. (D.Merirands)

(I.Neimane, I.Alliks, E.Kūla, I.Zeiferte, D.Mūrmane-Umbraško)

D.Merirands sniedz prezentāciju par elektroenerģijas tirgu atvēršanu (prezentācija pielikumā). Informē, ka obligātā iepirkumu komponente (OIK) stāsies spēkā no 2013.gada 1.aprīļa – Ls 1,89 apmērā, kas ir lielāka nekā 2012.gadā. Uzsver, ka tirgus atvēršanas brīdī OIK attieksies un šobrīd OIK pieaugumu kompensē Latvenego. D.Merirands informē, ka šobrīd reģistrēti 42 elektroenerģijas tirgotāji. Mājāsaimniecības veido 25 % patērētāju īpatsvaru. Uzsver, ka universālā pakalpojuma definīcija neietver sociālo aspektu (pabalstu jautājums) – tas ir enerģētiskās nabadzības jautājums. Cenu atšķirības nebūs dramatiskas.

I.Neimane jautā par pakalpojumu pieejamības nodrošināšanu un noteiktā rāmja patērētājam noteikšanu, proti, kā tika noskaidrots, kas mājāsaimniecībām būs labāk?

D.Merirands informē, ka attiecībā uz finansiālo pieejamību nodala universālo pakalpojumu no enerģētiskās nabadzības. Savukārt saistībā ar patērētājiem informē, ka noteiktā rīcība attiecināma tikai uz tiem lietotājiem, kuru rīcībā nebūs informācijas par to, kā rīkoties.

E.Kūla komentē, ka enerģētiskā nabadzība ir definēta direktīvā un jautā, kādu lomu Ekonomikas ministrija saredz attiecībā uz enerģētisko nabadzību?

I.Alliks jautā, vai vajag speciālu mehānismu enerģētiskās nabadzības risināšanai?

I.Neimane jautā, vai iespējams saņemt informāciju par, piemēram, citās valstīs noteiktajām dotācijām?

D.Merirands komentē, ka ir pieejama informācija par atsevišķām valstīm, attiecīgi nonākot pie universālā pakalpojuma jautājuma. Uzsver trīs būtiskus aspektus: 1) siltumapgādi nodrošina daudzās centralizētās sistēmās; 2) siltumenerģijas izmaksu dažādā situācija; 3) jāņem vērā arī tās mājāsaimniecības, kurām nav centralizētā apgādes sistēma, bet ir malkas apkure, kuru izmanto pārsvarā cilvēki ar zemākiem ienākumiem. Uzsver, ka elektroenerģijas fonda izveide varētu būt nelietderīga.

E.Kūla informē, ka problemātiska situācija ar mājokļu izmaksām nav vairs tikai pirmās kvintiles (nabadzīgākās) mājāsaimniecībām, bet arī cilvēkiem ar relatīvi vidējiem ienākumiem - otrajai un trešajai kvintilei (pielikumā pievienota LM sagatavotā informācija EM par mājokļa pieejamību iedzīvotājiem).

I.Zeiferte jautā, kāds pamatojums, kāpēc tieši tagad pēc krīzes ir jāīsteno tirgus liberalizācija, apzinoties, ka mājāsaimniecības vēl nav atguvušās no krīzes?

D.Merirands sniedz trīs argumentus: 1) labvēlīgā elektroenerģijas cenu situācija, 2) Baltijas valstu premjerministru slēgtā vienošanās par tirgu tālāku integrāciju 2008.gadā; 3) valstīs elektroenerģijas tirgus balstās uz vienotiem principiem.

D.Mūrmane-Umbraško jautā, vai ir pārliecība, ka ilgtermiņā būs ieguvumi no plānotās tirgus atvēršanas?

D.Merirands komentē, ka ilgtermiņā cena pieaugs neatkarīgi no tirgus atvēršanas.

4. Komitejas ikgadēja darba programmas sastādīšana.

(E.Kūla)

(I.Zeiferte)

I.Zeiferte ierosina komitejas darba programmu 2013.gadam papildināt ar jautājumu par eiro ieviešanas radītās paredzamās inflācijas ietekmi uz 1., 2., 3. kvintiles mājsaimniecībām risku izvērtēšanu, uzaicinot Finanšu ministrijas un Latvijas Bankas pārstāvjus.

Nolēma: minēto priekšlikumu ierosināt visiem komitejas locekļiem izlemšanai.

Sēdes noslēgums 12.00.

Pielikumā sēdes materiāli:

1. Komitejas sēdes darba kārtība.
2. Prezentācija par minimālās mēneša darba algas (MDA) noteikšanas un pārskatīšanas sistēmu.
3. Prezentācija par Elektroenerģijas tirgus atvēršanu.
4. LM sagatavotā informācija par mājokļa pieejamību iedzīvotājiem.

Komitejas vadītājs

I.Alliks

Protokolēja

E.Kūla